

ካቶሊካዊ ርእሰ ኤጳርቅና ዘበአሥመራ

“ወኢይትመነዮ ለታቦር እስመ ታቦር ኣነ”

ንባዕለይ ታቦርኩም ስለዘሸንኩስ ንታቦር ኣይምነዮን እዩ ርእሰ ዓመት ፩ መስከረም ፳፻፲፮ 12 መስከረም 2023

ክቡራትን ክቡራንን ሕዝበ እግዚአብሔር፣ ሰላም እግዚአብሔርን ጽላል ኣዳና ኪዳነ ምሕረትን ወትሩን ኣብ ኩሉ ቦታን ምሳኘትኩም ይኹን እናበልኩ ልባዊ ሰላምታይ ኣቕርብልኩም። እንሆ ዓመት ሉቃስ ብዚምና ናብ ዓመት ዮሐንስ ንሳንር ኣሎና እሞ ንልዑል ኣምላኽና ኃቢርና ነመስግኖን ነኹብሮን። ነዚኸ መን ይረኽቦ፣ እዝጊ ዝሃዞ! ኢልና ብምሰጋና ንቀበሎ።

መልክዕ ሥላሴ ኣብ ዝኣርእሱ፣ ጽሑፍ ሃገርና እንረኽቦ ኣዝዩ ዓሚቕ ትርጉም ዝሓዘለ ቅኔ ኣሎ። ንሱ ከኣ ብግእዝ፣ “ሥላሴክሙ ሥላሴ ይረሰዩኒ መካነ፣ ድንረ ተወኣድኩስ ዘሥላሴሁ ብርሃነ፣ ዮርዳኖስክሙ ዝዩ እስም ኩለንታዮ ኮነ፣ ኢየሁዳ ለምዮርዳኖስ ሰማዕተክሙ ምእመነ፣ ወኢይትመነዮ ለታቦር እስመ ታቦር ኣነ” ብትግርይና ከኣ፣ ሥሉስነትኩም ኦ ሥላሴ! ምስ ብርሃን ሥሉስነቱ ድሕሪ ተወኣሒደስ ቦታኡ ከኣ ይገብረኒ። ኩለንትናይ’ውን ዮርዳኖስኩም ስለዘሸንኩ ካብ ፈለግ ዮርዳኖስ ምስክርነትኩም ሃረር ኣይብልን እዩ። ንባዕለይ ታቦርኩም ስለዘሸንኩ ከኣ ንደብረ ታቦር ኣይምነዮን እዩ፣ ይብል።

ኩልና ከም እንፈልጦ ፈለግ ዮርዳኖስን፣ ደብረ ታቦርን፣ ኣብ ምድራዊ ሕይወት መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ክልተ ዓበይቲ ፍጻሜታት ዝተራእየለን ቦታታት እዩን። ኢየሱስ ክርስቶስ ወዲ ሠላሳ ዓመት ምስ ኣኸለ ብዮሓንስ መጥምቕ ኣብ ፈለግ ዮርዳኖስ ከምዘተጠምቀ ወንጌል ዘረጋገጸ እዩ። “እንሆ ከኣ ቦቲ ጊዜ እቲ ኢየሱስ ካብ ናዘሬት ናይ ገሊላ መጽእ፣ ኣብ ፈለግ ዮርዳኖስ ከኣ ብዮሓንስ ተጠምቀ። ኢየሱስ ካብ ማይ ውጽእ ምስ በለ፣ ብኡብኡ ሰማይት ኪኸፈታ መንፈስ ቅዱስ ድማ በምሳል ርግቢ ኣብ ልዕሊኡ ክወርድ ከሎ ረኣዩ። ‘ብኣኻ ዝተሓገስኩ ፍቁር ወደይ ንስኻ ኢኻ’ ዝብል ድምጺ ካብ ሰማይት መጸ” (ማር 1:9-11)። ብሓጺሩ እግዚአብሔር ኣቦ ብድምጹ፣ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በምሳል ርግቢት፣ ኣብ ጥምቀት ናይ’ቲ ሥጋ ለቢሱ ከማና ሰብ ኮይኑ ካብ ድንግል ማርያም ዝተወልደ እግዚአብሔር ወልድ ህላዌኣምን ምስክርነቶምን ከምዘገለጹ ንርእዲ። ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ብዮሓንስ ብምጥምቕ ነቲ ብስም ኣብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ኣብ ልዕሊ ነፍስ ወከፍና ዝፈለስ ማየ ጥምቀት ቅድስቲ ሥላሴ ባሪኾም እዮም። በዚ ምኽንያት እያ ቅድስቲ ቤተክርስቲያን እውን ነቲ፣ “እምበኣር ኪዳ እሞ፣ ንኩሎም ኣሕዛብ ብስም ኣብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን እናጠመቕክምዎም ደቀ መዛሙርቲይ ግበርዎም” (ማቴ 28:19) ዝብል ትእዛዝ መሥራቲኣ ንምፍጻም፣ ኩሉ ብስም ሥላሴ ዝጥመቑ፣ ካብ ኃጢአት ይነጽሕ፣ ወሉድ ኣምላኽ፣ ኃው ክርስቶስ፣ ኣባል ቤተክርስቲያን፣ ቤተ መቐደስ መንፈስ ቅዱስ፣ ወራሲ ዘለዓለማዊ ሕይወት ይኸውን/ትኸውን እናበለት እትምህረና። ብሓጺሩ ሥላሴ ብምሉእም ኣብ ልብና ከምዝሰፍሩ ርጉጽ እዩ። ስለዚ እቲ ፈለግ ዮርዳኖስ ኣብ ቅድስቲ ሃገር ጥራይ ዘይኮነ ኣብ ነፍስ ወከፍ ብስም ኣብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ዝተጠምቀ/ት ኣማራ/ት ከምዝርከብ ኢና ንጸምን።

ከምቲ ኣብ ፈለግ ዮርዳኖስ ኣቦ ብቃሉ፣ ወልድ ብኣካሉ፣ መንፈስ ቅዱስ ከኣ ብመልክዕ ርግቢት ዝተረኽቡ ኣብ ዕለተ ጥምቀትና እውን እቲ ናይ ዮርዳኖስ ተጸምር ተፈጸሙ እዩ። በዚ ከኣ እዩ ባዕሉ መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ’ውን “እቲ ዘፍቅረኒ ቃለይ ክሕሉ እዩ፣ ኣቦይ ከኣ ክፍቅር እዩ፣ ናብኡ መጸእና ድማ ኣብኡ ማኅደር ክንገብር ኢና” (ዮሐ 14:23) እናበለ ብጥምቀት ልብና ናይ ቅድስቲ ሥላሴ መንበሪ ከምዘኸውንን፣ ነቲ ኣቦ ብቃሉ፣ ወልድ ብኣካሉ፣ መንፈስ ቅዱስ ከኣ ብኣምሳል ርግቢት ዝተገልጹሉ ፈለግ ዮርዳኖስ ከም እንመስልን ገለጸልና። ጥምቀትና ዘርእ እምነት፣ ተስፋ፣ ፍቅሪ ኣብ ልብና ምስ ዘርእልና ብማይን ብመንፈስ ቅዱስን ዳግም ተወሊድና፣ ዘለዓለማዊ ሕይወት ዝህብ ማይ ሰቲና ኢና። ነታ ሳምራዊት ሰበይቲ፣ “ካብዚ ማይ እዚ ዚሰቲ ዘበለ መሊሱ ኪጸምእ እዩ፣ ካብቲ ኣነ ዝሆዩ ማይ ዚሰቲ ግና፣ እቲ ኣነ ዝሆዩ ማይ ኣብኡ ንዘለዓለም ሕይወት ዘፍልፍል ዓይኒ ማይ ኪኾነሉ እዩ እምበር ንዘለዓለም ኣይኪጸምእን እዩ” (ዮሐ 4:14) ይብላ። እዚ ከኣ ብሕያውነቱ ብነጻ ዝወሃበና ናይ ዘለዓለማዊ ሕይወት ማይ ምዃኑ እዩ። “ኣልፋን ኣመጋን መጀመርታን መውዳእታን ኣነ እዩ፣ ንዘጸምእ ካብ ዓይኒ ማይ ሕይወት ክሰቲ ብኸምእ ክሆዩ እዩ” (ራእ 21:6) ይብላና። ነዚ ዕድል እዚ ክንረክብን ክንረብሓሉን ግን ባዕሉ ጉይታና ንጹር መምርሒ ሂቡና እዩ። ኢየሱስ ኣብ ፈለግ ዮርዳኖስ ኣብ ዝተጠምቀሉ ዕለት፣ ድሕሪ ናይ 30 ዓመት ናይ ሕሱእ ሕይወት፣ ብሥምረት ቅድስቲ ሥላሴ፣ ህ) ናይ ሰብኸት ሰራሖ ንምጅማር ዝወሰነሉ፣ ለ) ወገን ዝጥመቑ ኃጢአተይናታት ብምዃን ብወግዒ መንነቱ ዝገልጸሉ፣ ሐ) ብምስክርነት እግዚአብሔር ኣቦ ዝጸደቐሉ መ) ከምኡውን ተልእኮ ብወግዒ ንምጅማር ብመንፈስ ቅዱስ ዝተቐብኡ መዓልቲ እዩ ነቢሩ። ስለዚ ነቲ ኢየሱስ ዝሆዩ ማይ ዝሰቲዮ ኩላቶም ተኸተልቲ፣ ብወገኖም ንርእሶም ምንጨ ማይ ከምዘኸውን’ውን የረጋግጸም። ቅዱስ ዮሐንስ፣ ኢየሱስ “ዘጸምእ እንተሎ ናባይ ይምጸእ እሞ ይሰቲ። እቲ ብኣይ ዝእምን፣ ከምቲ ጽሑፍ ዝብሎ፣ ካብ ውሽጡ ርባታት ማይ ሕይወት ኪውኅዝ እዩ እናበለ ተሃረቡ። እዚ ብዛዕባ’ቲ እቶም ብእኡ ዚእምኑ ኪቐበልዎ ዘለዎም መንፈስ ቅዱስ እዩ ዝተሃረቡ” (ዮሐ 7: 37-39) ከምዘበለ ይምስክር።

ቅዱስ ወንጌል ከምዘዘነትወልና፣ “ኢየሱስ ንጴጥሮስን ያዕቆብን ዮሐንስን ወሲዱ፣ ንበይኖም ናብ ነዊሃ እምባ ኣደየዮም። ኣብ ቅድሚኣምውን ትርኢቲ ተለወጠ፣ ክዳኑ ድማ ኣዝዩ ኣንጻባረቕ፣ ኣብ ምድሪ ሓደ ሓጻባይ ከምኡ ጌሩ ከጸዕድዎ ክሳብ

ዘይኸለል ከአ ጸዕደው----“መምህር ንኣና ኣብዚ ምንባር ጽቡቕ እዩ። ሓደ ንኣኻ፣ ሓደ ንሙሴ፣ ሓደ ንኤልያስ ሠለስተ ዳስ ንሥራሕ’ በሎ-----ካብቲ ደመና ከአ ‘እዚ እቲ ዘፍቅር ወደይ እዩ፣ ንእኡ ስምዕም’ ዚብል ድምጺ መጸ” (ማር 9:2-7)። እዚ ማለት ከአ ልክዕ ከምቲ ኣብ ዮርዳኖስ ኣብ ደብረ ታቦር እውን ኣቦ ብቃሉ፣ ወልድ ብኣካሉ፣ መንፈስ ቅዱስ ከአ ብደመና ተረኺቦም። ሳላ መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ሰማይን ምድርን ተራኺቦም፣ እቶም ሠለስተ ሓዋርያት ከአ ንኩልና ወኪሎም ናይ ኣብ መንግሥተ ሰማይ ዝጸብዩና ዘሎ ዘለዓለማዊ ፍሶሓ ንኣጸር ጊዜ ኣስተማቂሮም። ብጸጋ ጥምቀትን፣ ብዕለታዊ መግቢ ቃለ እግዚአብሔርን፣ ሥጋን ደምን መድኃኒ ዓለምን ከአ እቲ ኣማኒ ልብናን ተኣዛዚ ሕይወትናን ንርእሱ ታቦር ኮይኑ እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ ናብ ሰብ ቆሮንጦስ ኣብ ዝጸሓፋ ካልኣይቲ መልእኽቲ፣ “ንሕና ኩልና ከአ ብግሁድ ገጽ ክብሪ ጉይታ ኢና እንጸገርኻ፣ እዚ ካብቲ መንፈስ ዝኾነ ጉይታ ዝመጸ ክብሪ ከአ ናብ ምስሊ ኣርኢያኡ እናተለወጠና ካብ ክብሪ ናብ ክብሪ ንኃልፍ” (2ቆሮ 3:18) ይብለና። ቀጺሉ ድማ፣ “እቲ ሠናይን ባህ ዜብልን ፍጹምን ዝኾነ ፍቓድ ኣምላኽ እንታይ ምኒኡ ምእንቲ መርሚርኩም ክትፈልጡ ኣእምሮኹም ብምሕዳስ ተለወጡ እምበር ነዛ ዓለም እዚኣ ኣይትምስልዎ” (ሮማ 12:2) ብምባል ነቲ ኣብ ዮርዳኖስን ኣብ ደብረ ታቦርን ዝተፈጸመ ተኣምር ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ክንነብር የተባብዓና። ቅዱስ ዮሐንስ ከአ ኣብታ ቀዳመይቲ መልእኽቲ፣ ብርግጽ ኣብዚ ምድሪ ክሳብ ዘሎና ኩሉ ንጹር ከምዘይኮነልና እንተኾነ ግን ብዓይኒ እምነትን ብዘስተውዕል ልብን ክንመላለስ ከምዘሎና የተባብዓና። “ኣቶም ፍቁራተይ! ሕጂ ውሉድ ኣምላኽ ኢና፣ እንታይ ከምእነኸውን ከአ ገና ኣይተገልጸን። ክርስቶስ ምስ ዚግለጽ ግና ከምታ ዘለዎ ክንርእዮ ኢና እም ንእኡ ከም እንመስል ንፈልጥ ኢና” (1ዮሐ 3:2) እንክብል፣ ጭቡጥ መርኣያ ግን፣ “እቲ ትእዛዛት እግዚአብሔር ዚሕሉ እግዚአብሔር ኣብኡ ይነብር፣ ንሱውን ኣብ እግዚአብሔር ይነብር። እግዚአብሔር ኣባና ከምዝነብር ከአ ቡቲ ዝሃበና መንፈስ ኢና እንፈልጥ” (1ዮሐ 3:24)። ብተወሳኺ፣ ታቦር ኣብ ነፍሰወክፍና ጥራይ ዘይኮነ ኣብታ ብመንፈስ ቅዱስ ተኣኻኺብና እንምልኽላን እንመሰግነላን፣ እንልምነላን እንንስሓላን ኣዳና ቤተክርስቲያን’ውን እዩ ዝርከብ። እታ ሰንበት ሰንበት ተኣኪብና ቃሉን ሥጋኡን ደሙን እንምገበላ ሕንጻውን ቤተክርስቲያን እውን ሥላሴ ዝርከቡላ፣ ብክርስቶስ ከአ ሰማይ ምድርን ዝራኸቡላ ዮርዳኖስናን ታቦርናን ምኒና ንዘክር።

ጽሑፍ መልክዕ ሥላሴ፣ “ሥላሴክሙ ሥላሴ ይረሰዩኒ መካነ፣ ድግረ ተወሓድኩስ ዘሥላሴሁ ብርሃነ፣ ዮርዳኖስክሙ ዝዩ እስም ኩለንታዩ ኮነ፣ ኢዩኃሥሥ እምዮርዳኖስ ሰማዕተክሙ ምእመነ፣ ወኢይትመነዮ ለታቦር እስመ ታቦር ኣነ”። ብትግርይና ከአ፣ ሥሉስነትኩም ኦ ሥላሴ! ምስ ብርሃን ናይ ሥሉስነቲ ድሕሪ ተወሓዲደስ ቦታኡ ከአ ይገብረኒ። ኩለንትናይውን ዮርዳኖስኩም ሰለዝኾነ ካብ ፈለግ ዮርዳኖስ ምስክርነትኩም ሃረር ኣይብልን እዩ። ንባዕለይ ታቦርኩም ሰለዝኾንኩ ከአ ንደብረ ታቦር ኣይምነዮን እዩ ክብለና ከሎ እምበኣር ልዕሊ ኩሉ እግዚአብሔር ክንደይ ከምዘፍቀረናን ከምዘኸበረናን ይገልጻልና። ነፍስ ወክፍና ማኅደር ቅድስቲ ሥላሴ ብምኒንና ክብርና ክንሕሉን ነቲ መንበርም ዝገበርዎ ልብና ብንጽሕና ክንሕልዎ ከምዘሎናን የረድኣና። ቅዱስ ጳውሎስ፣ ኣብታ ናብ ሰብ ቆሮንጦስ ዝለኣኻ ቀዳመይቲ ጽሑፍቲ ኣነጺፋ “ሰብነትኩም ቤተመቐደስ ናይ’ቲ ካብ እምላኽ ዝተቐበልኩም ኣብ ውሽጥኹም ዘሎ መንፈስ ቅዱስ ከምዝኾነደ ኣይትፈልጡን ኢኹም? እምበኣር ናይ ገዛእ ርእሰኹም ኣይኮንኩምን። ብዋጋ ኢኹም ዝተዓደግኩም፣ ሰለዚ ብሰብነትኩም ንኣምላኽ ኣኹብርዎ” (1ቆሮ 6:19-20) እናበለ ልብና ጥራይ ዘይኮነ ካብ ጥምቀትና ንደሓር እቲ ግዙፍ ሰብነትና እውን ብመንፈስ ቅዱስ ተቐቢኡ ክቡር ንብረት ጉይታ ከምዝኾነ ይነግረና። ኣብዚ እንኣትዎ ዘሎና ሓዲስ ዓመት፣ ዘመነ ዮሐንስ እምበኣር ነቲ እግዚአብሔር ዝሃበና ክብርን ዕድልን እናሓሰብና ክንሕደስ ብሲናደሳዊ መንፈስ ክንገዓዝ ይግባእ። ሓዲስ ዓመት፣ ሓዲስ ዕድል ማለት ምኒኡ ተረጅኢና ንኣምላኽና ልብና ንኸፈተሉ፣ ንሱ ከአ ነቲ ኣብ ዮርዳኖስን ኣብ ደብረ ታቦርን ዝተፈጸመ ተኣምር ኣብ ሕይወትና ከምዝፍጸም ክገብር እዩ። መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ መዓልቲ መጸ“ እንሆ ኣብ ኣፍ ደገ ደው ኢሊ ማዕጾ ኳሕኳሕ ኣብል ኣሎኹ። ሓደ እኔ ድምጺ ሰሚዑስ ማዕጾ እንተ ከፈተለይ፣ ናብኡ ክኣቲ፣ ምስኡ ኣብ መእዲ ክቕመጥ እዩ” (ራእ 3:20) ይብለና ኣሎ።

ኣብ ቢዛንታዊ ሥርዓት ኣምልኾ ንበዓለ ደብረ ታቦር ዝተደርሰ ጸሎት፣ “እ! ክርስቶስ ኣምላኽና፣ ተሰቓልካ ምስ ረኣዩኻ፣ ሥቓይትካ ብፍቓድካ ከምዝተቐበልካዮ ምእንቲ ኪርድኡን፣ ከምኡ’ውን ንሰኻ፣ ንእግዚአብሔር ኣቦ ነጸብራቕ ብርሃኑ ምኒኡን ንዓለም ብግልጺ ምእንቲ ኪነግሩን ኢልካ ኣብ’ቲ እምባ (ደብረ) ትርኢትካ ከምዝልወጥ ደቀመዛሙርትኻ’ውን ብዘክኣል መጠን ክብርኻ ከምዝቐበሉ ዝበርካ” (መዝ. ሃ. ቁ. 555) ይብል። “ኣብ ምጅማር’ቲ ሰብነታዊ ሕይወቲ ጥምቀቲ ኣሎ። ኣብ ምጅማር’ቲ ሰቓይቲን ሞቲን ድማ ምልዋጥ ትርኢቲ ንረክብ። ናይ’ቲ ቀዳማይ ዳግመ-ልደት ምሥጢራ ማለት ጥምቀትና፣ ብናይ ኢየሱስ ጥምቀት ክግለጽ ይርከብ፣ ናይ ደብረ ታቦር ምልዋጥ ትርኢቲ ከአ ናይ’ቲ ዳግማይ-ልደት ምሥጢር፣ ማለት ትንሣኤና ይገልጻ። ካብ ሕጂ ንደሓር፣ ብናይ ኣካል ክርስቶስ (ቤተክርስቲያን) ምሥጢራት ዝበሩ ዝሰርሕ መንፈስ ቅዱስ ኣብልና ኣብ ትንሣኤ ጉይታና ተሳተፍቲ ንኸውን” (መዝ.ሃይ. ቁ. 556)። ኣስተርእዮ ዮርዳኖስን ደብረ ታቦርን መብገስን መደምደምታን ክርስቲያናዊ ሕይወትና ይገልጻ። ምስ ክርስቶስ እንተተጓዲዘና ድማ ምስኡ ክንዕወት ኢና። ቡሩኽ ሓንሰ መስቀለን፣ ዕወት ዓመተ ዮሐንስን ይግበርለና። መድኃኒ ዓለም ዓመት ንዓመት ብሰላምን ብፍቕርን ብጥዕናን ይሓልወና።

+ገገገ መንግሥተ ኣብ ተሰፋማርያም
 ኣብን መንግሥተ ኣብ ተሰፋማርያም፣
 ሊቀ ጳጳሳት ዘመንበረ ኣሥመራ

